

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 375/06-29

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. novembra 2006 predbežne prerokoval sťažnosť Mgr. J. B., D., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 1 S 14/04 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Mgr. J. B. **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 18. mája 2005 doručené podanie Mgr. J. B. (ďalej len „sťažovateľ“), označené ako „*sťažnosť na viaceré slovenské súdy vo viacerých veciach (žalobách), pre nekonanie a v dôsledku toho pre spôsobenie súdnych prietáhov...*“.

Sťažnosť sťažovateľa konkretizovaná v bode 4 uvedeného podania bola ústavným súdom zaevidovaná pod sp. zn. Rvp 971/05. V tejto časti sťažnosti namietal sťažovateľ porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 S 14/04 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Z príslušnej časti sťažnosti, ktorá je predmetom tohto konania, vyplynulo:

„Krajskému súdu v Bratislave, Záhradnícka ul., Bratislava 1, podal som dňa 23. októbra 2002 žalobu proti Krajskému súdu v Bratislave pre nesprávnosť jeho rozhodnutia vo spätného odňatia dávky sociálnej pomoci 335,- Sk mesačne, pričom žaloba je na KS Bratislava vedená pod sp. zn.: 1 S 14/04-19, pričom ešte ani k dnešnému dňu nenadobudol rozsudok v tejto veci právoplatnosť, čo evidentne potvrdzuje súdne prietahy pri prerokúvaní tejto mojej žaloby na Krajskom súde v Bratislave. Svojou súčasnou sťažnosťou na Krajský súd v Bratislave podanou Ústavnému sudu Slovenskej republiky domáham sa týmto zjednania nápravy s požiadavkou na vyplatenie odškodného vo forme zadosťučinenia a to vo výške 80 000,- Sk. Žaloby v sociálnych veciach, osobitne ak ňou rieši svoj problém so štátom nezamestnaný, v danom prípade ja ako žalobca, majú byť prerokúvané podľa platných slovenských zákonov a nariadení prednostne a v urýchlennom súdnom konaní, k čomu v danom prípade nedošlo.“

Pretože sťažnosť sťažovateľa nespĺňala náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom ustanovené v § 20 ods. 1 a § 50 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ústavný súd na to sťažovateľa upozornil listom z 29. júna 2005. Zároveň ho požiadal, aby ústavnému súdu predložil dôkazy o využití dostupných právnych prostriedkov nápravy pred podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, t. j. aby predložil kópiu sťažnosti na prietahy v napadnutom konaní adresované predsedovi krajského súdu [podľa § 17 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch

súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) platného do 31. marca 2005 (ďalej len „zákon o štátnej správe súdov“), resp. po 1. apríli 2005 podľa § 3 ods. 7 a § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o súdoch“)].

Sťažovateľ k podaniu z 5. júla 2005, ktorým odpovedal na výzvu ústavného súdu, pripojil kópiu sťažnosti z 5. júna 2005 „*pre prietahy v súdnom konaní vo veci I S 14/04-19*“ adresovanú predsedovi krajského súdu.

Sťažovateľ sa domáhal, aby ústavný súd prikázal krajskému súdu v konaní vedenom pod sp. zn. I S 14/04 konať bez zbytočných prietahov a priznal mu finančné zadosťučinenie v sume 80 000 Sk. Zároveň k sťažnosti pripojil aj žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu v konaní o jeho sťažnosti pred ústavným súdom poukazujúc na svoju nepriaznivú sociálnu situáciu.

II.

Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. (...)

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci (v tomto prípade krajského súdu v občianskoprávnom konaní) nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán (všeobecný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už prvostupňový súd meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy a po začatí konania pred ústavným súdom toto rozhodnutie prvostupňového súdu bolo potvrdené rozhodnutím odvolacieho súdu (m. m. IV. ÚS 248/04 - uznesenie o predbežnom prerokovaní sťažnosti, IV. ÚS 46/05).

Predmetom konania pred ústavným súdom je nárok sťažovateľa na ochranu pred postupom krajského súdu, ktorým boli podľa jeho názoru spôsobené zbytočné prietahy a bolo porušené jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Ústavný súd po oboznámení sa so sťažnosťou, jej doplnením a pripojenými prílohami dospel k záveru, že sťažnosť sťažovateľa je zjavne neopodstatnená.

Ústavný súd je podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľ domáha. Ústavný súd teda môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáhal v petite svojej sťažnosti a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (čl. 2 ods. 2 ústavy). Konanie pred ústavným súdom je okrem iného ovládané princípom dispozitívnosti, ktorý vylučuje, aby ústavný súd zapájal do konania o sťažnosti iný všeobecný súd bez výslovného návrhu sťažovateľa.

Týmito pravidlami sa ústavný súd spravoval aj pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľa. V danom prípade to znamenalo, že ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť iba z hľadiska možného porušenia jeho základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy krajským súdom, t. j. v rozsahu korešpondujúcom s návrhom na rozhodnutie vo veci samej (petitom).

Zo sťažnosti, z jej doplnenia, ako aj z jej príloh totiž vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy len vo vzťahu k postupu krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 S 14/04.

Krajský súd v namietanej veci rozhodol rozsudkom č. k. 1 S 14/04-19 zo 16. decembra 2004. Vyhlásením prvostupňového rozsudku a jeho doručením (ako aj úkonmi, ktoré musel krajský súd vykonať v spojitosti s podaním odvolania podľa § 209 a § 210 Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom do 1. septembra 2005) krajský súd vykonal všetky zákonom predpokladané a dovolené úkony na odstránenie stavu právnej neistoty sťažovateľa. Ďalšie úkony alebo postupy už krajský súd nemohol vykonávať,

a preto je možné posudzovať záležitosť so zreteľom na čl. 2 ods. 2 ústavy ako vec, v ktorej ústavná úloha krajského súdu pri odstraňovaní právnej neistoty sťažovateľa skončila rozhodnutím vo veci samej pred podaním sťažnosti ústavnému súdu, pričom označené rozhodnutie krajského súdu je aj právoplatným rozhodnutím, keďže podľa zistenia ústavného súdu bolo 25. januára 2006 rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 SŽ-o-KS 49/2005 potvrdené ako vecne správne (m. m. IV. ÚS 219/03, II. ÚS 1/05). Vo veci samej už krajský súd po doručení sťažnosti ústavnému súdu nemohol konať.

Ústavný súd vychádzal aj zo svojej doterajšej judikatúry, podľa ktorej ústavný súd poskytuje ochranu základnému právu na konanie bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy len vtedy, ak bola sťažnosť podaná ústavnému súdu uplatnená v čase, keď k namietanému porušovaniu označeného práva ešte dochádza alebo v tom čase ešte trvá (I. ÚS 34/99, III. ÚS 20/00, II. ÚS 204/03, IV. ÚS 102/05). Sťažovateľ namietal prieťahy v konaní krajského súdu, teda súdu, ktorý v jeho právnej veci ku dňu doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nekonal, pričom v tom čase prebiehalo vo veci sťažovateľa odvolacie konanie vedené najvyšším súdom pod sp. zn. 3 SŽ-o-KS 49/2005, postup ktorého sťažovateľ nenamietal.

Z uvedeného vyplýva, že krajský súd v čase podania sťažnosti už nemohol žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvniť priebeh konania, prípadne prieťahy v ňom, a napokon ani postup najvyššieho súdu. Tento stav viedol ústavný súd so zreteľom na podstatu a účel základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov k záveru, že sťažnosť podaná proti krajskému súdu je v tejto časti zjavne neopodstatnená, preto ju podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde po jej predbežnom prerokovaní z tohto dôvodu odmietol (podobne napr. IV. ÚS 219/03, II. ÚS 1/05, II. ÚS 24/06).

Ústavný súd v tejto spojitosti podotýka, že proti porušovaniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy krajským súdom sa sťažovateľ mohol brániť (do vynesenia rozsudku krajským súdom) podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

Z týchto dôvodov bolo potrebné sťažnosť po jej predbežnom prerokovaní odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Pretože sťažnosť bola odmietnutá, považoval už ústavný súd za bezpredmetné rozhodovať o žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ním, ako aj o ďalších nárokoch uplatnených v jeho sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. novembra 2006